

Saitos Lajos

Ha lesz feltámadás

Az álom – az álom tökéletes
 Kinézek szobámból az ablakon
 S látom egy éjszaka minden fát
 Kivágtak a szomszédos malomudvarban
 Oly világos lett hirtelen a táj
 Mint amikor egy árnyas képre
 Rávetítenek egy napfényest
 Összementácsolják s újra nőhet
 A fű fa virág és meg kellett mutatnom
 A csodát családodnak – álmomban...
 Ha lesz feltámadás az is így történik
 A temető kertekben majd...
 A feltámadottak kiülnek a sírhantjukra
 Mind-mind megannyian
 Anyám apám nagyapám s az összes
 Falumbeli rokon ismerős barát iskolatárs
 És diskurálnak – várják hogy szeretteik
 Menjenek és vigyék haza őket
 Az ünnepi asztalhoz végre
 Ami már megterítettett!

Hetéráknál

Előbb a szemközti pizzázó riasztója
 aztán a szomszéd néni kakasa
 riasztott hajnali álmodból
 pedig a hetérák kertjében jártál
 hol nem volt kicsi-nagy s még nagyobb
 csak a szeretve szeretni isteni
 elv ami irányított mindent s mindenki
 sorra került a soron kívüliségben
 a szeretve szeretettségben...
 s hetérákkal hempergésben szüntelen
 mire megszólaltak a riasztók körötted
 s megbredtél mint éhes disznó
 ki – tudjuk – makkal álmodik
 megint s megint.

Németh István Péter

7 lap szonettes irkából**I.**

„Szakadj, Magdolna-zápor,
 szoknyáiddal suhogva...”
 (Baka István)

Nyakamba szakadott reggel
 Magdolna-napi zápor,
 nevet adott, megkeresztelt
 újra és legigazából.
 A seprők már nem is tudták,
 de mosta az aszfalt szutykát,
 és gyűlt tócsák tükörében
 láthattam valódi képem:
 egyedül hajad aranya,
 mitől rajt' menny csillámlana,
 míg szívszakadva hallgatok.
 Egyszer csak meg így adatik;
 nem csupán szerencsés vagyok,
 ám boldog veled büntudatig.

II.

Medencevíznél és füvek felett
 föl húznod s nyújtánod elég volt lábfejed,
 hogy egy csoda még nyaramat betöltse;
 körmöd tűzpirosa örökzöld ág gyümölcse –
 mellőled hosszan ámulhattam hanyatt
 bárhogy is vakított az augusztusi nap,
 boldog volt újra értelmével a fa,
 mit az ember herdált el valaha.
 Most nyújtánod föl lábfejed elég volt:
 felhő-báránnyait örömmel úsztatta az égbolt
 és a fehér nyáj addig szét sem széledett,
 míg be nem várta vizen közénk-léptedet,
 s mint aki el sem akarna szállani többet
 naptej-mannás ujjhegyedre menny-kék gyöngylepke röppent.

III.

Lásd, nem raktam tornyot az évek
 alatt s gyöngykavicsot puttonyozni sem
 kell, csak pár szavam léssen szüreti ének,
 pár szem pogácsád egymáson: magasság, hiszem.
 Míg ügyekért emberek tömörülnek,
 bár földi szerelem szült csak engem
 is, szívemet rajtuk túlemelnem ünnep,
 Meghagyhatnának minket, kettőnket,
 most már az őszi örömünknek.
 A hatalom nem övék felettem.
 Mert ha te ültetsz konyhaszékedre
 s ennem adsz, én – hogy átölelve tégedet
 öledbe hajthassam fejem le –
 boldogan elédbe térdelek.

IV.

Mi történt velem? Azt hittem, reggelre
 a mályvafa volt, ki szirmát alápergette,
 úgy fehérlett horgadott fejem előtt
 a kertben minden szál fű hegye, föld.
 Aztán egész testem beledöbbsent
 ahogy néztem, néztem csak már szemüvegben,
 hogy lábam előtt hósín pihékből teríték
 egy galamb, kit macskák téptek szerteszt.
 Ujjaid nem gereblyézik már hajamat,
 kint a kötélén száradni ingem nem marad,
 bent halványan világol fejemnél éjszaka
 akárha virágaival a mályvafa
 míg csak rá nem veti magát egy pillanat
 alatt, mint rám ez a vénség, a fagy.

V.

Borzongat balatoni víz s hegyek kék
 hűvösse, hiába lángol előttük a jegenyék
 okker-lombja, nélküled vágok Keszthely
 ritkuló ligetén át, kísér, nem ereszt el
 a költők száradott fájának mezítelen
 törzsén megannyi bevéselt monogram
 s szív, hazáig jön valamennyi velem,
 ki mint fagyba-nyüvekbe belé sose roppan,
 századig tart? örökéig? az övé volt pillanat.
 Még csak néhány hete volt, hogy ha
 neveltünk, a bokádon is megcsókolhattalak,
 de már az avar szisszen a lábam alatt
 s a szerelem akárha sünike összekuporodva
 most messzibbre gurul lombkupacokba.

VI.**(Alba)**

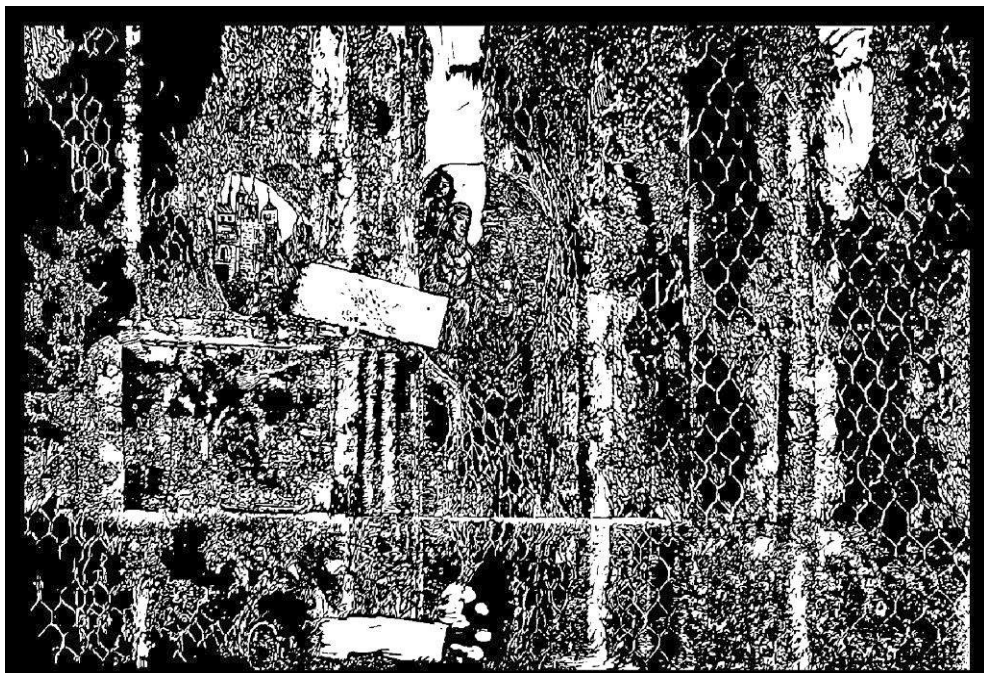
Szál szandálban lábad a Püspök utcát rója –
 itt Aquincum faragott köveiből is van,
 őrzi a többi a bazilika-apszisban;
 de hol már innen Szent István saruja!
 Kétélű kardokat, ezüst koronákat
 vet fényre az idő. Ingnak arany ágak
 az őszbe, amíg nem tör tatár-éjszaka,
 lesz lombok, scriptumok csípős füstszaga.
 S mire utolér, bár ködökkel kergetőz,
 belészüremlik valami szilvalekvár-gőz
 hogy ingujjban két barokk angyalka
 századokat unva utánad mezítlábolna
 velem, holott nem lesz fehérebb, merre jártál,
 az első hó sem e királyi szarkofágnál.

VII. (Füredfürdői tea-idő)

Kékes-szürke a tó, és a sétány
csak tovább sötétedik.

Aludni szárnyukba fordítják fejük a vadkacsák, s csupán
egy sirály rója még sírva utolsó köreit
a platánok fölött, aztán elül valahol,
ha fél öt tájban a parti fények gyúlnak.
És kíséri lépteimet e lámpasor
vagy előreszaladva, úgy csak,
a ködbe vész.

És
nádszissenésnyi neszt sem hallani
már, és a gyöngykavicsra érve
látod: akárha Szent László megannyi szétszórt pénze -
kihunytt szilveszteri rakéták elhullt papír-korongjai.

A kékszakállú herceg vára (2006, linómetszet)

Nagy Zita

Az alkotás abszolútumai

*Vitéz Ferenc: Könyvek angyalai*¹

Vitéz Ferenc két korábbi – 2014-es és 2016-os datálású – kötetének (az *Angyalkapuk és szövegjáratok*, valamint az *Angyalok a labirintusban*) dilógiája az értékre-remtő alkotóosztón lelkiismeretének lendületével, meg nem alkuvó munkabírá-sával, szinte hihetetlen gyorsasággal nemesedett trilógiává. A számmisztikában kitüntetett szerepkörben fürdő hármast a *Könyvek angyalai* titulussal büszkélke-dő, legfrissebb esszégyűjteménye teljesíti ki, nívójában az írótól már megszokott kikezdhetetlen acélkompetenciájú eleganciával.

Az „angyalos” kötetcsalád harmadik – oldalbősegeiben legszélesebbre csepere-dett – tagja, akár elődei, kendőzetlenül vall auktorának irdatlan ismeretanyagáról. „Reneszánsz típusú polihisztor személyiség” – miképpen Kődöböcz Gábor szokta talányosan illetni a szerzőt, és a hozzá hasonló kimeríthetetlen érdeklődésű, jár-tasságuk palettájában sokszínű, tehetségükben páratlan, perpetuum gondolkodó és alkotóembereket. Számptalan metamorfózisában – a teljesség igénye nélkül - többek közt költői, prózaírói, műfordítói, oktatói, szerkesztői arculattal van jelen és mindnek egyaránt kitűnő művelője. Így temérdek tárgykörét játszi otthonossággal, megtalált azonossággal, rokon identitásában megértő és átélő, tapasztalt tudattal bontja ki. Impresszív közvetítéseit témáinak és az alkotó-értelmező saját szubjek-tumának szimultán együttese végteleníti a majdani olvasó befogadói tudatának habitusa szerint. Ezzel összefüggésben érdekes és élvezetes a kezdő topikok „nyitott mű” kérdését analizáló szegmensei. A kezdő akkordok Umberto Eco jól ismert mű-vein (*A rózsza nevében; Loana királynő titokzatos tüze, A prágai temető*) keresztül manifesztálódnak; a kép- és szövegterrénumok sajátosságain át értelmezett műal-kotás révén a képi és írott kreációk különbözőségei, hasonlóságai is felmerülnek. „...Nehéz feladat a merő absztrakcióval (nyelvvél) képi hatásokat érzékeltetni, mint ahogy a kép sem igazán alkalmas az epikus elbeszélés helyettesítésére. [...] Szöveg és kép között hol szélesebb, hol szűkebb az átjárhatóság, [...]” – de ami a legfontosabb! – „... referenciális kapcsolatuk azonban soha nem szűnik meg.”² Akhilleusz paj-zsának költői leírása, mint a látható, vizuális valóság szövegvilági túlszárnyalása megjelenik a viszonyítás során, az *Iliásznak* e részlete általam is kedvelt kifejező hivatkozási pont a festészet és a költészet összemérése során.

¹ Vitéz Ferenc: *Könyvek angyalai*, Néző•Pont, Debrecen, 2017

² Vitéz Ferenc: *Könyvek angyalai*, Néző•Pont, Debrecen, 2017 (11.old.)